

trobojnico z isto močjo, s kakoršno varujejo čast in ogled črnorumene zastave! Slovenski narod to tudi zahteva!

Ali čuj, narod slovenski, kaj se godi v Gorici s Tvojo krasno trobojnico! Tu v glavnem mestu dežele goriške smatra tudi c. kr. politiška oblast slovensko trobojnico za izzivanje Lahov, zato da jo je treba tudi s silo odstraniti, ako jo Slovenci razobesimo!

Mi Slovenci najodločneje protestujemo proti takemu tolmačenju politiške oblasti, katero smatramo za najhujše razžaljenje, katero nam je mogoče doživeti v tej državi. Zategadel zahtevamo, da višje oblasti storijo svojo dolžnost in dajo žaljenemu narodu popolno zadoščenje. Ni zadosti, da se odlok namestništva razveljavi in da dobé nekaterniki le dolg nos, marveč zahtevamo, da se žalilci eksemplariški kaznujejo. Ako se to ne zgodi, bo slovenski narod vedel, česa mu je pričakovati v tej državi, bo vedel, uravnati svoje stališče nasproti vladi in politiškim oblastvenikom.

Cesarjeva vladarska pedesetletnica.

Na presijajen način slavili so avstrijski narodi redki dan petdesetletnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. V vseh krajih, v velikih mestih kakor v skromnih kmetijskih vaseh, so bile v predvečer razsvetljave, na dan 2. decembra pa slavnostne sv. maše in primerne šolske in druge slovesnosti.

Presvetli vladar je dobil v tej priliki najginljivejše dokaze ljubezni, zvestobe in udanosti vseh njegovih narodov. Na dan 2. decembra se je zopet na sijajen način vsem svetu jasno in vidno pokazalo, da združuje oseba cesarjeva tudi največja nasprotja.

Povodom svojega jubileja je cesar podelil raznim zaslužnim možem odlikovanja. Vseh odlikovanj je razdelil 4404, izmed katerih naj omenimo le tiste, ki zanimajo nas Slovence. Dobili so:

Kranjski deželni glavar Oton Detela plemstvo, dr. Jos. Račič, finančni prekurator v Ljubljani, viteški križ Leopoldovega reda. Red železne krone III. vrste so dobili: Leon grof Auersperg, Ludovik baron Berg, Josip Gerdešič, predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu, Jos. Luckmann, predsednik kranjske branilnice v Ljubljani, Karol Luckmann, vodja kranjske industrijske družbe na Jesenicah, Ivan Murnik, ces. svetnik, dr. Fr. Papež, odvetnik, dr. pl. Rülting, dež. vlade svetnik, dr. Ad. Schaffer, deželni odbornik, Andrej Zamejic, stolni kanonik, vsi v Ljubljani, dr. Andrej Ferjančič, podpredsednik državne zbornice. Franc Jožefov red so dobili: Dr. Emil Bock, primarij v ljubljanski bolnici, Andrej Gassner, veletržec v Tržiču, Lovro Gantar, dekan na Vrhniki, Fran vitez Langer, veleposestnik v Bršlinu, Anton Lenarčič, finančni svetnik v Ljubljani, Karol Mally, trgovec v Tržiču, Anton Mežnarec, dekan v Kranji, Janez Novak, dekan v Radovljici, Janez Oblak, kanonik dekan v Kamniku, dr. Ign. Pavlič, okr. nadzdravnik v Litiji, Vaso Petričič, trgovec v Ljubljani, dr. Anton Pfefferer,

odvetnik v Ljubljani, Franc Povše, vodja in poslanec v Ljubljani, Alojzij Praschniker, posestnik v Mekinjah, Ivan Rozman, kanonik, župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani, Anton Samuda, fin. svetnik v Ljubljani, baron Schönberger, okr. glavar v Krškem, dr. J. Sieber, finančni svetnik v Ljubljani, dr. Edvard Šlajmer, primarij v ljubljanski bolnici. Ivan Šubic, ravnatelj strokovnih šol v Ljubljani, Luka Svetec, notar v Litiji, Ivan Svitil, stavbeni svetnik v Ljubljani, Ivan Vončina, magistratni ravnatelj v Ljubljani. Elizabetni red I. reda: Olga baronica Heinova v Ljubljani; II. reda: Josefina Hotschevar v Krškem. Naslov šolskega svetnika: dr. Francišek Detela, gimnazijski vodja v Novem mestu, in dr. Rud. Junovicz vodja na ljubljanski realki. Naslov cesarskega svetnika: Adolf Pavser v Novem mestu, Ivan Franke, profesor na realki v Ljubljani. Zlati zaslužni križec s krono; Neža baronica Call, predstojnica kaznilnice v Begunjah, Ivan Dolinar, župnik na Raki, Adolf Galle, župan v Zgornji Šiški, Gabrijel Jelovšek, župan na Vrhniki, Ivan Juvan, župnik v Spodnji Idriji, Jožef Kerčon, župnik v Predosljih, dr. Ivan Kopřiva, mestni fizik v Ljubljani, Krizant Landstätter, trgovec v Domžalah, Al. Loy, župan v Kočevju, M. Katarina Majhnič, prednica uršulinskega samostana v Škofji Loki, Martin Malenšek, župnik pri sv. Petru v Ljubljani, Josip Mazi, višji oficial pri južni železnici v Ljubljani, Ivan Mathian st., trgovec v Ljubljani, Primož Pakiž, deželni poslanec v Sodražici, Anton Peterlin, župnik v Šmihelu pri Novem Mestu, Franc Podgoršek, policijski komisar v Ljubljani, Alojzij Pogačnik, župan v Cerknici, Aleksander Roblek, župan v Radovljici, Franc Saje, davčni nadzornik v Ljubljani, Otomar Sever, župan v Kostanjevici, Adolf pl. Socher, nadinžener v Ljubljani, Matija Treven, trgovec v Ljubljani, F. Vičič, župan v Postojini, Anton Walland, vodja pomožnih uradov v Ljubljani, Fr. Witschel, deželni nadinžener v Ljubljani, Emil Ziakowski, profesor na ljubljanski realki, Simon Žužek, župnik v Vodica. Zlati zaslužni križec: Albin Achtschin, trgovec v Ljubljani, Franc Budinek, župan v Kranjski Gori, Leopold Gangl, posestnik v Metliki, Edv. Globočnik, okr. zdravnik v Cerkljah, Anton Hauff, poštar v Kočevji, Ivan Jeretin, posestnik v Litiji, Lorenc Kavčič, posestnik v Medvodah, Franc Koderman, kanclijski vodja II. vrste v Novem Mestu, Andrej Lackner, posestnik v Črnomlji, Mih. Morscher, župan v Zagorju, Fr. Penča, posestnik v Mokronogu, Ivan Robida, mestni oficial v Ljubljani, Rudolf Rotter, davkar v Kamniku, Ivan Sicherl, župan v Dolenjem Logatcu, Franc Schantel, trgovec v Ljubljani, Alojzij Schrey, poštar na Jesenicah, Ivan Thuma, nadučitelj v Postojini, Tom. Wirgler, okr. zdravnik v Krškem. Srebrni križec s krono Matija Baruzzi, uradnik družbe v Belipeči, Ambrož Buchberger, telegr. uradnik v Št. Petru na Krasu, Ant. Burger, župan v Smedniku, Lorenc Čamernik, delovodja v tobačni tovarni v Ljubljani, Jernej Gnidovec, župan v Ajdovcu, Adolf Gustin, vodja gasilcev v Novem Mestu, Florijan Juran, poštni konduktor v Ljubljani, Franc Kon-

cilija nadučitelj v Žužemberku, Jožef Medič, nadučitelj na Jesenicah, Jožef Ožura, župan v Osilnici, Matija Petrič, vodja gasilcev v Postojini, Ivan Pezdič, nadučitelj v Kranju, Jožef Pouk, bivši župan v Nemški vasi, Leopold Punčuh, nadučitelj v Spodnji Idriji, Ivan Šusteršič, župan v Semiču, Franc Walland, posestnik v Žužemberku Anton Weiser, poslovodja v tobačni tovarni v Ljubljani, Franc Zajec, bivši župan v Dragomelu, Martin Zarnik, nadučitelj v Trnovem, Jožef Zupanc, vodja gasilcev v Toplicah. Srebrni križec: Fr. Clemenc, sluga v tobačni tovarni, Ivan Koušek, sluga pri deželni vladi, Anton Molka, mestni nadstražnik v Ljubljani, Anton Majcen, sluga v Postojini, Jakob Potokar, vpok. sprevodnik južne železnice, T. Rihtaršič, delavec v Ljubljani, Fr. Šega, sprevodnik južne železnice, Karol Speil, pismonoša v Ljubljani, Ivan Skrabl, železnični čuvaj v Kranju, Nikolaj Večerin, mestni nadstražnik v Ljubljani. — Na Koroškem je izmed Slovencev, kolikor nam znano, samo prošt v Tinjah, gospod Lovro Serajnik, red želežne krone III. vrste. — Na Štajarskem so izmed Slovencev, kolikor mi vemo, dobili red železne krone III. vrste, Jožef Flek, prošt v Ptuju, dr. Jožef Pajek, stolni kanonik v Mariboru, in dr. Jos. Srnec, deželnega glavarja namestnik v Celju. Zlati križec s krono: Alojzij Sovet, duhoven v mariborski kaznilnici, Srečko Stegnar, učitelj v mariborski kaznilnici Srebrni križec: Ivan Božič in Simon Krek nadpaznika v kaznilnici v Mariboru. — Na Primorskem je dobil Franc Jožefov red, dr. Andrej Stanger, deželnega glavarja namestnik v Voloski, zlati križec s krono Angelo Casagrande, trgovec v Ajdovščini, Blaž Glavina, kurat v kaznilnici v Kopru, Vinko Zamlič, župnik v Voloski. Zlati križec Fr. Leban, poštni kontrolor v Gorici, Fr. Lozar, župan na Srpenici, Jožef Pavlica, župan v Riferbergu. Srebrni križec s krono, Matija Lavrenčič, nadučitelj pri Št. Petru pri Gorici, Fran Pečenko, občinski tajnik v Bovcu. Vitez Rinaldini je postal baron, glavar Campitelli je dobil komturni križ Fran Josipovega reda, Josip Kragelj, dekan v Tolminu, in dekan Urb. Golmajer v Tomaju sta dobila vitežki križ Fran Josipovega reda, župan Kastelic v Materiji pa zlati zaslužni križ s krono.

Politični pregled.

Državni zbor. — V torek so se zopet začele seje poslanske zbornice Finančni minister dr. Kaizl je v tej seji predložil budgetni provizorij za $\frac{1}{4}$ leta in pa redni budget za l. 1899., o katerem poročamo v posebni notici. Razpor mej dr. Heroldom in prof. Pferschejem se je iz lepa poravnal. Pfersche je izjavil, da prekliče svojo trditev, da je bila mladočeška stranka prouzročiteljica lanske revolte v Pragi, na kar je tudi dr. Herold preklical svoje obdolžitve. Gross je predlagal, naj se o odgovoru ministerskega predsednika na interpelacijo radi iztiranja Čehov in Poljakov iz Nemčije otvori debata. Ta predlog je bil odklonjen.

Proračun za l. 1899, ki je bil 6. t. m. preložen drž. zboru, izkazuje skupne potrebščine 760,286.793 gld. in skupnega pokritja 760,754.834 gld., torej prebitka 468.041 gld.

za 119.113 gld. več, kakor v l. 1898. Za l. 1899. proračunjena potrebščina v znesku 760,286.793 gld. je za 37,413.962 gld. višja od potrebščine za l. 1898, oziroma, efektivno višja za 36,556.679 gld. Potrebščina se razdeli na posamična poglavja tako-le: Najvišji dvor 4.650.000 gld., kabinetna pisarna 78.307 gld., državni zbor 1,239.088 gld., državno sodišče 23.300 gld., ministerski svet 1,329.143 gld., prispevek k skupnim izdatkom obeh državnih polovic 126,162.876 gld., ministerstvo notranjih del 28,142.972 gld., domobransko ministerstvo 25,196.170 gld. finančno ministerstvo 131,681.228 gld., trgovinsko ministerstvo 49,783.310 gld. železniško ministerstvo 107,526.190 gld. poljedelsko ministerstvo 19,357.914 gld., pravosodno ministerstvo 29,210.791 gld. najvišji računski dvor 175.500 gld., penzijski etat 24,308.510 gld. subvencije in dotacije 7,384.955 gld. državni dolg 181,929.683 gld., uprava državnih dolgov 633.080 gld. V proračunu naučnega ministerstva se nahaja postavka 3000 gld. za napravo stipendij za slovenske visokošolce na juridičnih in filozofičnih fakultetah, svota za vzgojo visokošolskih profesorjev se je zvišala na 5000 gld. in postavila se je v proračun tudi primerna svota za ustanovitev hrvatske gimnazije v Pazinu. Pri določitvi prispevkov k skupnim izdatkom obeh državnih polovic je vlada računala s tem, da se ohrani carinska skupnost obeh državnih polovic in je začasno proračunala cislitvanski prispevek k skupnim izdatkom po dosedanji kvoti. Na cislitvansko spadajoči del skupne potrebščine znaša 126,162.876 gld. za 4,698.347 gld. več kakor l. 1898. Ako se odbijejo prebitki od carin v znesku 50,210.430 gld., preostane svota 75,952.446 gld., katero je pokriti in katera je za 1,160.707 gld. večja kakor v l. 1898. Državni dohodki so proračunjeni tako-le: Ministerski svet 767.600 gld., ministerstvo notranjih del 1,412.109 gld., domobransko ministerstvo 398.362 gld., naučno ministerstvo 7,126.242 gld., finančno ministerstvo 549,664.788 gld., trgovinsko ministerstvo 52,721.270 gld. železniško ministerstvo 129,828.620 gld. poljedelsko ministerstvo 15,293.050 gld., najvišji računski dvor 1,135.111 gld., penzijski etat 373.102 gld., subvencije in dotacije 116.500 gld. državni dolg 1,046.230 gld. uprava državnega dolga 10.850 gld. dolgovi od prodaje državi lastnih nepremičnin 329.000 gld., dohodek od razdelitve plačane kupnine južne železnice 522.000 gld. Invensticijski proračun za l. 1899. znaša 31,093.094 gld., oziroma po odbitju pokritja v znesku 1,433.910 gld. netto 29,659.184 gld., za 5,519.204 gld. več kakor l. 1898.

Nagodba. — Ministerski predsednik grof Thun je bil te dni v Budimpešti in je dogovoril z ogersko vlado, ker ni upanja, da se definitivna nagodba pravočasno obnovi, nov provizorij. Avstrijska vlada ima proste roke in bo provizorij lahko uveljavila, bodisi s parlamentom, ali brez njega, namreč s § 14., toda Ogerska vlada je v največji stiski in tako je mogoče, da se na Ogrskem kaj zgodi, kar naposled še ugonobi vso nagodbo in ž njo vred dualizem.

Deželni zbori. — Vlada je sklenila, da skliče dež. zборе takoj po božičnih praznikih na jedno sejo, da odobre budgetni provizorij, dne 6. januarja pa da se snide zopet državni zbor, kateri bo po tem sklepu zboroval do meseca aprila. Ako bodo deželni odbori zadovoljni, se dež. zbori sedaj sploh ne skličejo, ampak se bugetni provizorji uveljavijo s § 14., deželni zbori pa bi se še le po aprilu sešli in bi potem mogli zborovati, kakor dolgo bi hoteli.

Proti ministerskemu predsedniku grofu Thunu — so Nemci začeli veliko gonjo zaradi njegovega energičnega odgovora na interpelacijo glede iztiravanja Čehov in Poljakov iz Nemčije. Avstrijsko nemštvo, kateremu so prihiteli najradikalnejši Madjari na pomoč, dolži grofa Thuna, da se je nerodno zaletel v alijanco mej Avstrijo in Nemčijo ter jo oškodoval. Listi v Nemčiji so silno razžaljeni in vpijejo na vse grlo, zajedno pa ne prikrivajo svojega straha, da je odgovor